

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 0 1 5 4 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

==== Izpitna pola 2 ====

A) Naloge izbirnega tipa

B) Strukturirani eseji

Torek, 2. junij 2020 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

Kandidat dobi list za odgovore.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

M 2 0 1 5 4 1 1 2 0 5

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. K psihologu je prišla oseba, ki je kazala znake izčrpanosti zaradi stresa. Psiholog ji je pomagal pri razvijanju konstruktivnih načinov spoprijemanja s stresom, da bi se pri osebi zmanjšali negativni učinki. Kateri cilj psihologije je ponazorjen s primerom?
  - A Opisovanje.
  - B Razlaganje.
  - C Napovedovanje.
  - D Spreminjanje.

2. Eksperiment je
  - A raziskovalna metoda, za katero je značilno manipuliranje z neodvisno spremenljivko, da bi ugotovili vzročno-posledični odnos med proučevanima spremenljivkama.
  - B raziskovalna tehnika, za katero je značilno manipuliranje z neodvisno spremenljivko, da bi ugotovili vzročno-posledični odnos med proučevanima spremenljivkama.
  - C raziskovalna metoda, za katero je značilno manipuliranje z odvisno spremenljivko, da bi ugotovili vzročno-posledični odnos med proučevanima spremenljivkama.
  - D raziskovalna tehnika, za katero je značilno manipuliranje z odvisno spremenljivko, da bi ugotovili vzročno-posledični odnos med proučevanima spremenljivkama.

3. Vzgojiteljica se je v vrtcu potožila psihologu, da so otroci ob deževnih dneh »neobvladljivo nemirni«, zato je na prvi deževni dan psiholog vse dopoldne opazoval otroke pri igri. Katero metodo je pri tem uporabil?
  - A Eksperiment.
  - B Vprašalnik.
  - C Ekstraspekpcijo.
  - D Ocenjevalno lestvico.

4. Katero izmed navedenih vprašanj oz. nalog, ki jih je učitelj postavil dijakom, zahteva največ divergentnega mišljenja?
  - A Naštejte čim več značilnosti slovenske podeželske hiše.
  - B Kako bi lahko pri gradnji hiše izkoristili že znane naravne vire energije?
  - C Kako bi opredelili demokracijo?
  - D Kakšne bodo posledice razvoja informacijske tehnologije v prihodnosti?

5. Na katere potrebe po Maslowu nas opozarja doživljanje navedenih občutkov oz. čustev: premraženost, osamljenost, radovednost?
  - A Fiziološke potrebe, potrebe po varnosti, potrebe po spoštovanju.
  - B Fiziološke potrebe, potrebe po ljubezni in pripadanju, kognitivne potrebe.
  - C Potrebe po varnosti, potrebe po ljubezni in pripadanju, kognitivne potrebe.
  - D Potrebe po varnosti, potrebe po ljubezni in pripadanju, samoaktualizacija.

6. Pri raziskavi, znani pod imenom »lutka Bobo«, so proučevali
- A nagnjenost k agresivnosti pri otrocih.
  - B učenje na podlagi instrumentalnega pogojevanja.
  - C razvoj mišljenja pri otrocih.
  - D modelno učenje.
7. Vrsto spomina, pri katerem se izbrana informacija, na katero smo pozorni, spremeni tako, da dobi pomen in tako obliko, ki jo bomo pozneje lahko priklicali, imenujemo
- A kratkotrajni spomin.
  - B trenutni spomin.
  - C dolgotrajni spomin.
  - D proceduralni spomin.
8. Ko gre za posameznikovo prepričanje o tem, koliko je zmožen uspešno rešiti neko nalogo, in o tem, kako presoja odnose s pomembnimi bližnjimi, govorimo o
- A akademski in čustveni samopodobi.
  - B socialni in čustveni samopodobi.
  - C akademski in socialni samopodobi.
  - D socialni in telesni samopodobi.
9. Janez je želel iti na petkovo večerno zabavo k prijatelju, vendar mu je oče prepovedal zaradi slabih ocen, ki si jih je v zadnjem času nabral v šoli. Katero vrsto ovire predstavlja v tem primeru Janezov oče?
- A Objektivno oviro.
  - B Subjektivno oviro.
  - C Socialno oviro.
  - D Konfliktno oviro.
10. Katera od navedenih skupin je neformalna skupina?
- A Skupina vojakov na urjenju.
  - B Ljubitelji šaha, ki se dobivajo v šahovskem klubu.
  - C Delovna skupina na gradbišču.
  - D Športna ekipa na treningu.
11. Otrokov dosežek pri reševanju nalog iz testa inteligentnosti je kazalnik
- A mentalne starosti.
  - B kronološke starosti.
  - C šolske uspešnosti.
  - D odklonskega količnika.

12. Napaka socialnega zaznavanja, ki jo lahko naredimo pri presojanju celotne osebnosti nekoga na podlagi poznavanja ene njegove lastnosti, je
- A napaka prvega vtisa.
  - B napaka simpatije.
  - C napaka antipatije.
  - D napaka halo učinka.
13. Oseba zagovarja stališče, da mora zdravnik ohranjati človekovo življenje, zato za nobeno ceno ne sme dati pacientu smrtnega odmerka zdravila, saj je zakon v tem primeru jasen: premočen odmerek je umor. Na kateri ravni moralnega presojanja je oseba, ki zagovarja to stališče?
- A Na predkonvencionalni ravni.
  - B Na konvencionalni ravni.
  - C Na postkonvencionalni ravni.
  - D Na nekonvencionalni ravni.
14. Katera skupina navedenih čustev vsebuje samo afekte?
- A Evforija, bes, groza, panika.
  - B Presenečenje, obup, sreča, navdušenost.
  - C Nezadovoljstvo, groza, bes, tesnoba.
  - D Sreča, groza, gnus, ponos.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. Čustva lahko delujejo kot motivi, vplivajo pa tudi na spoznavne procese. Razložite motivacijsko, aktivacijsko in komunikacijsko funkcijo čustev. Ponazorite okoliščine, v katerih dijak doživlja strah, jezo in veselje, ter za vsako čustvo v posamezni ponazoritvi pojasnite, kako se izraža njegova motivacijska funkcija. Pojasnite povezanost čustev s tremi spoznavnimi procesi (skupaj štiri pojasnitve).

---

3. Eysenckova teorija osebnostih potez in dimenzij temelji na dimenzionalnem pojmovanju osebnosti. Opišite dimenzionalno pojmovanje osebnosti in poimenujte tri temeljne dimenzije osebnosti po H. J. Eysencku. Izberite dve dimenziji in ponazorite, kako bi se obnašal posameznik v vlogi vodje v nekem podjetju, če bi bil zanj značilen en pol, in kako, če bi bil zanj značilen drug pol vsake od dveh dimenzij (za vsak pol ponazorite dve vedenji). Presodite tri prednosti in dve pomanjkljivosti Eysenckove teorije.

M 2 0 1 5 4 1 1 2 1 5

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

A large rectangular area containing 25 horizontal lines, intended for writing.

4. V vedenju ljudi se kažejo številni stereotipi in predsodki. Opišite tri značilnosti stereotipov in tri značilnosti predsodkov. Navedite tri različne vrste predsodkov in vsakega od njih ponazorite s primerom izražanja predsodkov. V vsakem primeru naj se kaže različna stopnja izražanja predsodkov (po Allportu). Stopnje izražanja predsodkov pri tem tudi poimenujte. Presodite, kaj bi lahko družba naredila v prizadevanju za zmanjševanje stereotipov ali predsodkov, in utemeljite svoje presoje (tri presoje z utemeljitvami).

M 2 0 1 5 4 1 1 2 1 7

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Lined writing area consisting of 20 horizontal lines.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

